

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1SŽa/32/2015
Identifikačné číslo spisu:	1015200380
Dátum vydania rozhodnutia:	17.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1015200380.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci navrhovateľa: R. I., nar. X.X.XXXX, štátny príslušník Palestínskeho štátu, posledný pobyt v zahraničí mesto C., mestská časť Q. V., ulica F. XX, Turecká republika, t. č. Pobytový tábor Rohovce, zastúpený Centrom právnej pomoci, Námestie slobody 12, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, Pivonková 6, Bratislava o preskúmanie rozhodnutia odporcu ČAS: MU-368-15/PO-Ž-2014 zo dňa 11.02.2015, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/5/2015-35 zo dňa 13. mája 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/5/2015-35 zo dňa 13. mája 2015, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

PREDMET KONANIA

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-368-15/PO-Ž-2014 zo dňa 11.02.2015, ktorým odporca podľa § 12 ods. 1 písm. a) a ods. 3 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle“) zamietol žiadosť navrhovateľa ako zjavne neopodstatnenú.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že navrhovateľom udávaná námietka nedostatočného zistenia skutkového stavu veci nie je dôvodná a že odporca vo veci rozhodol správne a v súlade so zákonom.

Poukázal na to, že rozhodnutie, ktorým odporca zamietol navrhovateľovu žiadosť o azyl ako zjavne

neopodstatnenú s poukazom na ust. § 12 ods. 1 písm. a) zákona o azyle je v podstate rozhodnutie procesné, ktorým sa nerozhoduje vo veci samej, ale ktorým sa rieši iba otázka, či podaná žiadosť o azyl spĺňa predpoklady pre jej posúdenie v jej merite. Konkrétne, či podaná žiadosť je takou, v ktorej žiadateľ o azyl na jej odôvodnenie prezentoval niektorý z dôvodov uvedený v ust. § 8, 10, 13a, 13b zákona o azyle. Vzhľadom na záver odporcu nebolo potrebné, aby odporca vyhodnocoval napr. bezpečnostnú situáciu v krajine pôvodu žiadateľa o azyl. Pre rozhodnutie podľa ust. § 12 ods. 1 písm. a) zákona o azyle je podstatným vyhodnotenie obsahu podaného vyhlásenia, resp. vykonaného pohovoru. V prejednávanej veci obsah vstupného pohovoru dal odporcovi dostatok informácií, potrebných pre posúdenie, či dôvody prezentované navrhovateľom sú svojím obsahom dôvodmi, ktoré možno či nemožno subsumovať pod dôvody § 8, 10, 13a, 13b zákona o azyle. Krajský súd tiež poukázal na skutočnosť, že odporca zákonným postupom uskutočnil s navrhovateľom vstupný pohovor, v priebehu ktorého navrhovateľ dostatočným spôsobom objasnil dôvody svojej žiadosti o azyl.

Možnosť práce, zárobku a lepšieho života na Slovensku, ktorými navrhovateľ vo vstupnom pohovore pred odporcom odôvodnil svoju žiadosť o udelenie azylu, nie sú dôvodmi, ktoré by boli uvedené v ust. § 8, § 10, § 13a, resp. § 13b zákona o azyle. Ide o dôvody osobného, resp. ekonomického charakteru, ktoré s poukazom na cit. ust. § 12 ods. 1 písm. a) zákona o azyle majú priamo zo zákona za následok zamietnutie navrhovateľovej žiadosti ako zjavne neopodstatnenej. Sám navrhovateľ v priebehu azylového konania výslovne uviedol, že keby nebol zadržaný na území Slovenskej republiky, nikdy by o azyl nepožiadaval. Ak teda odporca postupoval v zmysle tohto zákonného ustanovenia, jeho rozhodnutie je správne, vydané na základe dostatočne zisteného stavu veci a teda v súlade so zákonom.

Dôvody žiadosti o udelenie azylu uvedené vo vyhlásení zo dňa 14.12.2014 ako obava o život, vôľa tu žiť a pracovať, sú všeobecnými a nejednoznačnými, zaznamenanými tak, ako ich navrhovateľ prezentoval. Takisto jeho vyjadrenie prednesené pred políciou v ten istý deň, že v prípade jeho návratu do krajiny mu hrozí nejaký trest nenesie znaky perzekúcie (§ 8 zákona o azyle) a ani vážneho bezprávia (§ 2 písm. f/ zákona o azyle). Navrhovateľ okrem toho tieto vyhlásenia v priebehu vstupného pohovoru pred odporcom nielenže ďalej nerozviadol, ale už sa na ne ani žiadnym spôsobom v konaní o podanej žiadosti o azyl neodvolával. Práve na pohovore pred odporcom (resp. v konaní pred odporcom) mal navrhovateľ možnosť objasniť svoje neurčité vyhlásenia. Na jasnú otázku odporcu ohľadom dôvodov žiadosti o udelenie azylu však navrhovateľ jasne odpovedal, že týmito sú práca a šanca na lepší život, čo potvrdil aj kladnou odpoveďou na doplňujúcu otázku odporcu, či sú to všetky dôvody pre ktoré sa rozhodol požiadať o azyl. Takisto sám uviedol, že v krajine pôvodu a ani v krajinách, v ktorých sa zdržiaval, nemal žiadne problémy, dokonca vyhlásil, že ak by ho neboli chytili, o azyl by nikdy nepožiadaval. Záver odporcu o tom, že dôvody žiadosti o udelenie azylu sú ekonomického a osobného charakteru teda majú, vychádzajú z uvedeného, oporu vo vykonanom dokazovaní. Nemožno ich subsumovať pod ust. § 8 a § 13a zákona o azyle, pretože tieto sú diametrálne odlišnými od predpokladov vymedzených v cit. ustanoveniach. Z vykonaného dokazovania je zjavné, že navrhovateľ neodôvodnil svoju žiadosť o azyl žiadnymi obavami z prenasledovania z dôvodu jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosťou k určitej sociálnej skupine či zastávaním politických názorov (§ 8 zákona o azyle). Podobne neodôvodnil svoju žiadosť ani uložením či výkonom trestu smrti, neľudským či ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestom a ani vážnym a individuálnym ohrozením života alebo nedotknuteľnosti svojej osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu (§ 13a zákona o azyle). Podobne nežiadal o azyl z dôvodu zlúčenia s rodinou azyllanta či osoby, ktorej bola poskytnutá doplnková ochrana (§ 10, § 13b zákona o azyle). Ak teda odporca správne a v súlade so zákonom vyhodnotil dôvody navrhovateľovej žiadosti o azyl ako také, ktoré nie je možné subsumovať pod ust. § 8, 10, 13a, 13b zákona o azyle, jeho rozhodnutie je správne a je v súlade so zákonom.

Súd ďalej poukázal na to, že v zmysle zákona o azyle azylové konanie začína podaním vyhlásenia (§ 3 zákona o azyle) a preto relevantnými skutočnosťami (aj z pohľadu rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky) pre posúdenie podanej žiadosti o azyl sú skutočnosti prezentované v priebehu samotného azylového konania.

Pokiaľ navrhovateľ v podanom opravnom prostriedku poukázal na aktuálnu bezpečnostnú situáciu v

krajine jeho pôvodu, takýto jeho postup sa javí nadbytočným, pretože odporca napadnutým rozhodnutím iba skonštatoval, že dôvody prezentované navrhovateľom sú inými ako tie, ktoré sú uvedené v ust. § 8, 10, 13a, 13b zákona o azyle. Posúdenie prípadnej nepriaznivej bezpečnostnej situácie by bolo rozhodujúcim v eventualitynom vyhost'ovacom konaní, ktoré však nespadá do právomoci odporcu.

Námietka navrhovateľa, podľa ktorej v krajine pôvodu a v krajine posledného pobytu už nemá žiadne rodinné a ani iné väzby a preto by jeho prípadný návrat bol životu ohrozujúci, nemá žiadne logické opodstatnenie vo vzťahu k výroku napadnutého rozhodnutia.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, nakoľko sa s rozhodnutím súdu v celom rozsahu nestotožňuje z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa názoru navrhovateľa odporca vo svojom rozhodnutí nedostatočne skúmal bezpečnostnú situáciu v krajine pôvodu navrhovateľa, teda v Palestíne, ako aj v krajine posledného pobytu navrhovateľa v Turecku a informácie o bezpečnostnej situácii v krajine pôvodu, nie sú dostatočné. Podľa výročnej správy palestínskej organizácie na ochranu ľudských práv dodržiavani ľudských práv na Palestínskom území, je úroveň dodržiavania ľudských práv najhoršia za celé roky. Podľa správy palestínskej Nezávislej komisie pre ľudské práva (IHRC) stovky obyvateľov Gazy prenasleduje militantné islamistické hnutie Hamas a obyvateľov Západného brehu predstavitelia Západom podporovanej Palestínskej samosprávy. Mnoho ľudí podľa správy zahynulo vo väzeniach Hamásu ako aj na Západnom brehu. Predseda komisie Ahmad Harb uviedol, že súčasťou prenasledovania obyvateľov Gazy a Západného brehu je aj zákaz pokojných zhromaždení. Podľa neho v posledných štyroch rokoch sa ľudskoprávna situácia na palestínskych územiach veľmi zhoršila.

Navrhoval preto, aby Najvyšší súd SR rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu trval na tom, že pri svojom rozhodovaní po preskúmaní navrhovateľovej žiadosti o udelenie azylu, postupoval v súlade so zákonom, keď jeho žiadosť zamietol podľa § 12 ods. 1 písm. a) a ods. 3 zákona o azyle ako zjavne neopodstatnenú, čo svojím rozsudkom potvrdil aj krajský súd. Navrhovateľom prezentované dôvody jeho žiadosti o udelenie azylu sú inými dôvodmi ako sú dôvody uvedené v § 8, § 10, § 13a alebo 13b zákona o azyle. Navrhovateľ v priebehu azylového konania ani slovom nespomenul, že by mal obavu z návratu do krajiny pôvodu pre reálnu hrozbu vážneho bezprávia tak, ako to stanovuje § 2 písm. f/ zákona o azyle. Menovaný tiež vo svojej výpovedi uviedol, že cieľovou krajinou pri jeho vycestovaní z Turecka, kde sa pred príchodom na Slovensko dlhodobo zdržoval, boli štáty, kde by mohol pracovať, pričom pôvodne nechcel požiadať o udelenie azylu v žiadnej krajine. Jeho cieľom bolo nájsť si prácu a zarábať, aby sa mal lepšie ako doposiaľ. Navrhovateľ taktiež uviedol poverenému pracovníkovi migračného úradu, že nikdy nebol trestne stíhaný, s políciou, armádou resp. s inými zločkami štátu taktiež nemal žiadne problémy. Taktiež nebol členom žiadnej politickej strany alebo hnutia. Sám sa vyjadril, že by mu nemalo nič hroziť, nakoľko Palestínu opustil, keď bol ešte veľmi malý chlapec a tiež v iných krajinách nemal žiadne problémy okrem administratívneho vyhostenia z Grécka po tom, čo do tejto krajiny nelegálne pricestoval. Vzhľadom na jeho výpoveď a ním opísaný príbeh migračný úrad považuje jeho žiadosť za zjavne neopodstatnenú a účelovú, s čím sa stotožnil aj krajský súd. Jej podaním sa menovaný len snažil zabrániť hrozbe vyhostenia do krajiny pôvodu. Zamietnutie žiadosti ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 písm. a) a ods. 3 zákona o azyle bolo preto v súlade so zákonom, čo potvrdil aj krajský súd a preto navrhol jeho rozsudok potvrdiť.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Odporca, v napadnutom rozhodnutí, podľa § 12 ods. 1 písm. a) a ods. 3 zákona o azyle zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú.

Z odôvodnenia rozhodnutia odporcu vyplýva, že navrhovateľ po nelegálnom príchode na územie SR požiadal o azyl, z dôvodu obavy o svoj život a z dôvodu, že tu chce žiť a pracovať.

Počas vstupného pohovoru uviedol, že nikdy nebol členom žiadnej politickej strany, hnutia či inej organizácie. Taktiež nebol nikdy trestne stíhaný. Palestínu opustil s celou rodinou v roku 2004, kedy sa legálne presťahovali do Turecka, do mesta Istanbul. V Turecku potom legálne žil až do roku 2014, kedy odišiel za prácou do Európy, pričom počas cesty bol zadržaný na území SR. Jeho cieľovou krajinou malo byť Nemecko, Francúzsko alebo Veľká Británia. V Turecku pracoval ako pomocník v reštauráciách a pekárni a rovnako sa živil zbieraním odpadu, ktorý potom triedil. O udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR žiada z dôvodu, že keď ho chytili príslušníci slovenskej polície, tak začal mať obavu o svoj život z dôvodu strachu, že by ho mohli vrátiť do Palestíny. Tam sa vrátiť nechcel. Jediný dôvod, pre ktorý však vycestoval do Európy je, aby si našiel prácu, zarábala peniaze a mal sa lepšie ako doteraz. Pôvodne ani nechcel žiadať o azyl, ale chcel len v Európe pracovať a zarábať peniaze. V Palestíne, ktorú opustil ešte ako dieťa, nemal nikdy žiadne problémy, a rovnako nemal problémy ani v Turecku, kde potom žil s rodinou. Zároveň uvádza, že v Palestíne, Turecku a ani inom štáte by mu nemalo nič hroziť.

Je zrejmé, že navrhovateľ nesplnil zákonom stanovené podmienky pre udelenie azylu resp. doplnkovej ochrany na území SR, ktoré sú striktné vymedzené v § 8, 10, 13 a alebo § 13b zákona o azyle. Z jeho výpovede je zrejmé, že v Palestíne ani v Turecku nemá opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine. Zároveň nikdy nebol prenasledovaný za uplatňovanie politických práva slobôd ako je to uvedené v § 8 zákona o azyle. Nevzťahuje sa na neho ani § 10 zákona o azyle, ktorý vymedzuje podmienky, za ktorých sa udelí azyl na účel zlúčenia rodiny. Svoju žiadosť neodôvodňuje ani takými dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sú uvedené v § 13a a § 13b, ktoré vymedzujú, za akých podmienok je žiadateľovi poskytnutá doplnková ochrana.

Ako dôvod svojej žiadosti uviedol, že si do Európy prišiel nájsť prácu, zarobiť peniaze a mať sa lepšie. Tieto dôvody sú odlišné od dôvodov, ktoré sú presne vymedzené a v prípade ich preukázania sú relevantné na udelenie azylu. Nepriaznivá ekonomická situácia menovaného a ani snaha viesť lepší život, nie je dôvodom na udelenie azylu. Ďalej uviedol, že o azyl požiadal až po svojom zadržaní políciou, keď začal mať obavy o svoj život z dôvodu možného vyhostenia do Palestíny. K uvedenému treba dodať, že menovaný Palestínu opustil, keď mal 11 rokov a v tejto krajine nemal nikdy žiadne problémy. Od roku 2004 potom žil v Turecku, kde mal povolený trvalý pobyt. Turecko však opustil výlučne z ekonomických dôvodov. Menovaný navyše nikdy nemal ani v Palestíne ani v Turecku žiadne problémy.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že ide o také problémy menovaného, ktoré nie je možné riešiť podľa zákona o azyle, lebo by to znamenalo rozšírenie pojmu utečenec. Ženevský dohovor ponúka univerzálnu definíciu toho, kto má presne nárok byť označený ako utečenec. Táto definícia sa ukázala ako dostatočne flexibilná a schopná zahrnúť aj nové formy situácie utečenca, ktoré sa postupne objavili. Menovaný sa teda dá považovať za prisťahovalca. Prisťahovalec je osoba, ktorá z príčin iných, než sú uvedené v definícii, opustí dobrovoľne svoju krajinu, aby sa usadila inde. Môže ho viesť túžba po zmene alebo dobrodružstve, rodinné alebo iné dôvody. Menovaný o azyl žiada výlučne z ekonomických dôvodov a z dôvodov hľadania si lepšej pracovnej príležitosti v Európe. Inštitút azylu, ako najvyššia forma ochrany osôb podľa medzinárodných kritérií, má slúžiť ako nevyhnutná ochrana zachovania života a slobody ľudí, ktorí sa nachádzajú v bezprostrednom ohrození. Ženevský dohovor v žiadnom prípade nemá za cieľ nahrádzať vnútroštátne normy jednotlivých štátov, stanovujúce si vlastné normy na

udeľovanie pobytov napr. za účelom práce či podnikania. Na základe uvedenej skutočnosti je potrebné posudzovať aj žiadosť menovaného a preto dôvody, pre ktoré primárne vycestoval do Európy sú považované za výlučne ekonomické. V zmysle Ženevského dohovoru, osoba vedená čisto ekonomickými dôvodmi, je považovaná za ekonomického prisťahovalca, nie za utečenca. Navyše ani obava pred návratom do Palestíny nie je dôvodom na poskytnutie medzinárodnej ochrany. V Gaze, odkiaľ pochádza, je v súčasnosti relatívne pokojná bezpečnostná situácia. V minulosti sa boje medzi Hamasom a štátom Izrael dali považovať za ozbrojený konflikt. V súčasnosti však k bojom nedochádza.

Ďalej odporca uviedol, že menovaný mal trvalý pobyt na území Turecka, kde v súčasnosti žije aj jeho brat. Krajinou posledného pobytu je teda v jeho prípade Turecko. Pokiaľ sa jedná o Turecko, a konkrétne o mesto Istanbul, kde mal trvalý pobyt, tak toto mesto je z hľadiska bezpečnostnej situácie na úplne štandardnej úrovni a neexistujú tu absolútne žiadne bezpečnostné riziká. Takže menovaný nemal žiadny dôvod na opustenie tohto mesta z bezpečnostných dôvodov.

Na základe uvedeného preto odporca skonštatoval, že dôvody jeho žiadosti tak, ako ich uviedol a zdôvodnil v priebehu konania o azyle, možno považovať za iné dôvody ako tie, ktoré sú presne vymedzené na získanie azylu prípadne doplnkovej ochrany na území SR. Rozhodovanie o nich presahuje rámec azylového konania a samotného účelu zákona o azyle. Udelenie azylu či doplnkovej ochrany na základe zákona o azyle by znamenalo popretie účelu tohto zákona.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 17. septembra 2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

V predmetnej veci je predmetom odvolacieho konania rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti o azyl ako zjavne neopodstatnenej, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v oprávnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona o azyle Ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b.

Podľa § 12 ods. 3 zákona o azyle Ministerstvo rozhodne podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená, okrem rozhodnutia podľa odseku 1 písm. c).

Podľa § 8 zákona o azyle Ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 10 zákona o azyle

(1) Ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov alebo osobe, ktorej bol zverený do osobnej starostlivosti, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

(2) Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky a nesmú mať na území Slovenskej republiky udelený trvalý pobyt podľa osobitného zákona.

(3) Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8.

(4) Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5.

Podľa § 13a zákona o azyle Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle

(1) Ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu, ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov alebo osobe, ktorej bol zverený do osobnej starostlivosti, ak s tým cudzinec, ktorému sa poskytla doplnková ochrana, vopred písomne súhlasí.

(2) Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky a nesmú mať na území Slovenskej republiky udelený trvalý pobyt podľa osobitného zákona.

(3) Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5.

V odvolaní proti rozsudku krajského súdu navrhovateľ namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uvedené námietky nepovažoval Najvyšší súd SR za spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým dospel odporca, a to s ohľadom na obsah administratívneho spisu i s ohľadom na podrobné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, pre ktoré považoval odporca za dôvodné zamietnuť žiadosť o udelenie azylu podľa § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona o azyle.

Najvyšší súd SR sa v plnom rozsahu stotožňuje s argumentáciou krajského súdu, pre ktorú považoval námietky navrhovateľa za nedôvodné. Krajský súd s odkazom na jednotlivé výpovede navrhovateľa v predchádzajúcich konaniach dôvodne ustálil, že odporca mal dostatok relevantných informácií potrebných pre posúdenie, či dôvody prezentované navrhovateľom sú svojím obsahom dôvodmi, ktoré možno subsumovať pod dôvody uvedené v ust. § 8, § 10, § 13a alebo § 13b zákona o azyle a pokiaľ odporca zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, rozhodol tak v súlade so zákonom.

Z administratívneho spisu je zrejmé, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu, a to najmä vyhlásením navrhovateľa o žiadosti o udelenie azylu zo 14.12.2014 a obsahom vstupného pohovoru navrhovateľa z 8.1.2015, z ktorých vyplynulo, že cieľovou krajinou po jeho vycestovaní z Turecka, kde sa pred príchodom na Slovensko dlhodobo zdržoval, boli štáty, kde by mohol pracovať, pričom pôvodne nechcel požiadať o udelenie azylu v žiadnej krajine, ale jeho cieľom bolo nájsť si prácu a zarábať, aby sa mal lepšie ako doposiaľ, nikdy nebol trestne stíhaný, s políciou, armádou resp. s inými

zločkami štátu taktiež nemal žiadne problémy, nebol členom žiadnej politickej strany alebo hnutia. Na otázku, či mal niekedy nejaké problémy, ktoré by mu znemožňovali bývať v Palestíne alebo v iných krajinách, v ktorých sa zdržiaval, sa vyjadril, že by mu nemalo nič hroziť, nakoľko Palestínu opustil, keď bol ešte veľmi malý chlapec a tiež v iných krajinách nemal žiadne problémy okrem administratívneho vyhostenia z Grécka po tom, čo do tejto krajiny nelegálne pricestoval.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa po doplnení dokazovania vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver (správny orgán objektívne a individuálne posúdil všetky relevantné okolnosti týkajúce sa predmetnej veci) o tom, že navrhovateľ zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako tých, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na dôvodoch ktoré majú povahu riešenia pobytového problému navrhovateľa na území SR.

Je nepochybné, že predmetom zákona o azyle je, ako to vyplýva z jeho § 1, predovšetkým upraviť konanie o azyle, ustanoviť postup pri poskytovaní dočasného útočiska, ustanoviť práva a povinnosti žiadateľov o udelenie azylu, azylantov, cudzincov žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska a odidencov, ustanoviť pôsobnosť orgánov verejnej moci na úseku azylu a dočasného útočiska, upraviť integráciu azylantov do spoločnosti, a upraviť pobyt v azylových zariadeniach a v jeho rámci stanovením prekážok vyhostenia alebo návratu vytvoriť určitú právnu istotu zamietnutého žiadateľa o azyl pred jeho núteným návratom do krajiny pôvodu.

Z takto vymedzeného predmetu zákona charakterizujúceho zároveň aj jeho účel treba vychádzať aj pri posudzovaní postupu odporcu v predmetnej veci. Odporca výrokom deklaroval len to, čo predpokladá zákon v citovanom ustanovení t. j., po zistení, že žiadateľ o azyl odôvodňoval svoju žiadosť o udelenie azylu inými dôvodmi, ako tými ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a a 13b, žiadosť zamietol ako zjavne neopodstatnenú.

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis odporcu totiž vyplynulo, že navrhovateľ ani nespochybňuje, že skutočnosti ním tvrdené nie je možné subsumovať pod niektoré z citovaných ustanovení, teda netvrdí, že u neho existujú opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a ani netvrdí, že vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu. Námietku navrhovateľa, že odporca na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, odvolací súd preto nepovažoval za dôvodnú.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Na tomto mieste považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že azyl je výnimočný inštitút konštruovaný za účelom poskytnutia ochrany tomu, kto z dôvodov v zákone stanovených pociťuje oprávnenú obavu z prenasledovania v krajine, ktorej je občanom.

Azyl ako právny inštitút nie je a nikdy nebol univerzálnym nástrojom pre poskytnutie ochrany pred bezprávnym postihujúcim jednotlivca alebo celé skupiny obyvateľov. Dôvody poskytnutia azylu sú

zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušenia ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom stanovených dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené.

Navrhovateľ bol podľa jeho vyjadrenia administratívne vyhostený z Grécka, pričom o azyl tam ani v inej krajine (napr. Maďarsko, kam sa nelegálne dostal kamiónom) nepožiadal a ako uviedol ani nemal v úmysle požiadať. Tieto skutočnosti nasvedčujú absencii vážneho záujmu navrhovateľa o získanie azylu na území Slovenskej republiky a potvrdzujú tak iné dôvody opustenia krajiny jeho pôvodu resp. posledného dlhodobého pobytu než je relevantné pre udelenie azylu.

Podľa odvolacieho súdu pri zisťovaní skutkového stavu je pritom treba vychádzať z toho, či žiadateľ o azyl v konaní uniesol bremeno tvrdenia a bremeno dôkazné. Najvyšší súd Slovenskej republiky v danom prípade dospel k záveru, že navrhovateľ v správnom konaní neuniesol bremeno tvrdenia (vo vzťahu k dôvodom svojej žiadosti o azyl), ani bremeno dôkazné.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.